

z dnia 23 czerwca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Gilowice na lata
2022-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.), oraz art.10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) **Rada Gminy Gilowice uchwala, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gilowice.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 lipca 2022 roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Gilowice

Mirosław Pyclik

Załącznik do Uchwały NR XLVI/328/22

Rady Gminy Gilowice
z dnia 23 czerwca 2022r.

**GMINA
GILOWICE**

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Gilowice
na lata 2022 - 2025**

Spis treści :

Wstęp.....	str. 3
Podstawa prawna	str. 3
Realizatorzy i adresaci programu	str. 4
Diagnoza problemu uzależnienia od alkoholu i narkomanii na terenie Gminy Gilowice ...	str. 5
Zasady finansowania zadań ujętych w programie i wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gilowicach	str. 9
Cel główny i szczegółowy.....	str.10
Zadania na lata 2022-2025	str.11

Wstęp:

str. 2

Zadania ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Gilowice na lata 2022-2025, są kontynuacją działań realizowanych w tym zakresie od lat. Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Działania podejmowane przez gminne instytucje w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień są zaadresowane do wszystkich mieszkańców, nie tylko do tych, którzy piją alkohol i nadużywają środków odurzających. Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemami jest zadaniem priorytetowym. Działania podejmowane w zakresie zmniejszania zjawiska występowania alkoholizmu i narkomanii są wielowymiarowe i długofalowe, a realizacja różnych działań połączonych, zintegrowanych, skierowanych na cały system rodziny będzie najefektywniejszą formą pomocy, dlatego opracowany został jeden wspólny program.

Program uwzględnia rozwiązania wynikające z:

- 1) Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (obecnie Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom) do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.
- 2) Publikacji Krajowego Biura ds. Zapobiegania Narkomanii (obecnie Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom) pn. „Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii”.

Program uwzględnia też cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia.

PODSTAWA PRAWNA

Niniejszy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii powstał w oparciu o:

1. Ustawę z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst: Dz. U. z 2021 roku, poz. 1119).
2. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (jednolity tekst: Dz. U. z 2020 roku, poz. 2050 ze zm.).
3. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 roku, poz. 1249).

4. Ustawę z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021r. poz. 2469).
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 roku, poz. 642).
6. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gilowice na lata 2021–2030 (Uchwała Nr XXXII/220/21 Rady Gminy Gilowice z dnia 7 maja 2021 roku).
7. Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w roku 2022 przygotowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Program ten powstał również w oparciu o doświadczenia zebrane z realizacji poprzednich gminnych programów profilaktycznych Gminy Gilowice, we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz pedagogami szkolnymi z terenu Gminy Gilowice.

REALIZATORZY I ADRESACI PROGRAMU

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktycznego i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii jest Urząd Gminy w Gilowicach.

1. Partnerami w realizacji zadań w/w programu są:
 - a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gilowicach;
 - b) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gilowicach;
 - c) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gilowicach;
 - d) Pedagodzy i nauczyciele z Zespołu Szkół w Gilowicach i Szkoły Podstawowej w Rychwałdzie działających na terenie Gminy Gilowice;
 - e) Policja, Ochotnicza Straż Pożarna;
 - f) Ośrodek Leczenia Uzależnień w Żywcu;
 - g) Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku – Białej;
 - h) Psycholodzy z Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy w Gilowicach
 - i) Przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej, w ramach wzajemnej współpracy;
 - j) Inne podmioty wyłonione w drodze otwartych konkursów na podstawie odrębnych przepisów.

3. Adresatami programu są:

- a) osoby uzależnione oraz będące w grupie ryzyka – profilaktyka selektywna;
- b) rodziny dotknięte uzależnieniem;
- c) cała społeczność gminna w zakresie profilaktyki uniwersalnej;
- d) podmioty realizujące zadania z zakresu uzależnień, w tym pracowników służb zdrowia, pracowników socjalnych, przedstawicieli Policji, sprzedawców napojów alkoholowych.

DIAGNOZA PROBLEMU UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU I NARKOTYKÓW NA TERENIE GMINY

Gminę Gilowice zamieszkuje 6190 mieszkańców, w tym 3155 kobiet i 3035 mężczyzn¹. Położona jest na południu województwa śląskiego i jako jedna z 15 gmin tworzy strukturę powiatu Żywieckiego. W jej skład wchodzi sołectwo: Gilowice i Rychwałd. Na obszarze gminy znajdują się dwie szkoły tj. Zespół Szkół w Gilowicach i Szkoła Podstawowa w Rychwałdzie. W w/w zespołach uczy się w klasach I-VIII łącznie 595 dzieci, natomiast do oddziałów przedszkolnych uczęszcza 134 dzieci.² Na terenie Gminy umiejscowiony jest Punkt Konsultacyjny, w którym dyżury pełnią psycholodzy. Najbliższa Poradnia Leczenia Uzależnień znajduje się na terenie Miasta Żywiec.

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz powoływanych grup roboczych wchodzi członek Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych, tym samym angażując się w tworzenie planu pomocy rodzinie, w której na skutek nadużywania alkoholu dochodzi do aktów przemocy. Gmina Gilowice tak jak i inne gminy boryka się z szeregiem zjawisk patologicznych, które szczególnie w okresie pandemii się nasiliły. Dominującym problemem to skutki nadużywania alkoholu, które powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, trudną sytuację materialną i psychologiczną rodzin oraz zakłócanie spokoju i porządku publicznego. W roku 2021 funkcjonariusze Policji w Gilowicach przeprowadzili 96 interwencji domowej z tego 15 osób zostało doprowadzone do wytrzeźwienia³.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowała do Sądu Rejonowego w Żywcu celem zastosowania leczenia odwykowego:

- 1 Dane na dzień 30 listopada 2021 roku z Urzędu Stanu Cywilnego.
- 2 Dane z Systemu Informacji Oświatowej na dzień 30 listopada 2021 roku.
- 3 Dane z Komisariatu Policji w Gilowicach na dzień 30 listopada 2021 roku.

Lp.	Rok	Liczba osób
1.	2018	4
2.	2019	3
3.	2020	1
4.	2021	4 ⁴

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowała do biegłych sądowych celem sporządzenia opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu:

Lp.	Rok	Liczba osób
1.	2018	3
2.	2019	7
3.	2020	3
4.	2021	5 ⁵

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wszczęła postanowienie o zastosowaniu leczenia odwykowego wobec:

Lp.	Rok	Liczba osób
1.	2018	15
2.	2019	8
3.	2020	11
4.	2021	10 ⁶

Przedłużająca się sytuacja epidemiologiczna w kraju ma znaczny wpływ na ilość prowadzonych spraw mimo, że pojawiają się utrudnienia, zarówno w kontakcie z osobami uzależnionymi i ich rodzinami, jak i wydłużającą się procedurą zobowiązania do leczenia odwykowego. Napięcie, stres, izolacja, ograniczony dostęp do poradni i terapeutów, brak poczucia bezpieczeństwa ekonomicznego spowodowanego groźbą utraty pracy ma znaczny wpływ na zwiększoną ilość spożywanego alkoholu. Poza tym wiele działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej skierowanej głównie do dzieci i młodzieży zostało w roku szkolnym 2020/2021 odwołanych z racji prowadzenia nauczania w formie zdalnej. To z kolei przekłada się na ogólny zły stan psychiczny młodego pokolenia, co uwydatnia się zwłaszcza od momentu powrotu dzieci do stacjonarnego nauczania. Pojawiają się samookaleczenia, depresja czy próby samobójcze. Coraz więcej osób szuka pomocy specjalistycznej zwłaszcza dla dzieci i młodzieży. Do Punktu Konsultacyjnego zgłosiło się 56 osób w tym 12 dzieci. ⁷

4 Dane z rejestru Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na dzień 30 listopada 2021 roku.

5 Dane z rejestru Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na dzień 30 listopada 2021 roku.

6 Dane z rejestru Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na dzień 30 listopada 2021 roku.

7 Dane na dzień 30 listopada 2021 roku z Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień

Z przedłożonych diagnoz czynników ryzyka i czynników chroniących sporządzonych przez szkoły z naszej Gminy na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 roku w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii wynika, że głównymi czynnikami ryzyka są: uzależnienia behawioralne takie jak nadmierne korzystanie z komputerów, gier komputerowych, telefonów komórkowych, przejawy agresji rówieśniczej, brak asertywności. Z kolei do czynników chroniących zaliczamy: poczucie bezpieczeństwa w szkole, możliwość warsztatów z psychologiem w szkole jak i w Punkcie Konsultacyjnym, dobrą współpracę między podmiotami udzielającymi pomocy, a szkołą i rodzicami, działania prowadzone celem uświadomienia o istniejących zagrożeniach, budowanie autorytetów i więzi rówieśniczej.⁸ Kolejne zagrożenie to występujące zjawisko przemocy domowej. W roku 2021 sporządzono 21 Niebieskich Kart, z czego 10 związanych jest z nadużywaniem alkoholu.⁹ Skutki nadużywania alkoholu w połączeniu z aktami przemocy mają znaczny wpływ na funkcjonowanie rodziny, a zwłaszcza na dzieci. Z powodu pandemii ośrodki leczenia i poradnie prowadziły konsultacje online, co dodatkowo utrudniało możliwości niesienia właściwej pomocy w/w rodzinom.

W związku z wprowadzeniem do gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zagadnień z zakresu uzależnień behawioralnych warto podkreślić, że zjawiska te, zwłaszcza wśród osób młodych, w drodze pandemii bardzo się nasiliły i stały się tematem wiodącym, o czym sygnalizowały szkoły w przedłożonych analizach ryzyka i analizach czynników chroniących.

Problemem, który dominuje jest zjawisko Internetu. W skali kraju nastąpił przyrost o prawie 13% w stosunku do pomiaru przeprowadzonego w 2012 roku¹⁰. Najbardziej zagrożone uzależnieniem są osoby niepełnoletnie. Można zaobserwować w ostatnich latach stały wzrost liczby godzin przeznaczonych przez młodzież na korzystanie z Internetu, średnio to prawie 5 godzin dziennie, przy czym w dni wolne czas ten wydłuża się do prawie 6 godzin.¹¹

8 Diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących zawartych w Szkolnych Programach Wychowawczo-Profilaktycznych.

9 Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gilowicach na dzień 30 listopada 2021 roku.

10 „Oszacowanie rozpowszechnienia oraz identyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących od hazardu i innych uzależnień behawioralnych – edycja 2018/2019”.

11 „Oszacowanie rozpowszechnienia oraz identyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących od hazardu i innych uzależnień behawioralnych – edycja 2018/2019”.

Obniża się również inicjacja korzystania z Internetu wynosi ona pomiędzy 6-7 rokiem życia, w tym telefon z dostępem do Internetu otrzymują dzieci w wieku 9-10 lat. Okres pandemii spowodował, że dzieci zaczęły się komunikować tylko za pomocą telefonu czy komputera. Zaburzone zostały zdolności współpracy, budowania relacji. Z tematem Internetu bezpośrednio związane jest zjawisko fonoholizmu oraz mediów społecznościowych. Z deklaracji rodziców wynika, że z urządzeń mobilnych korzysta 1/3 dzieci między 12 a 23 miesiącem życia i blisko 2/3 mających 2-5 lat. Wśród najmłodszych dzieci średni czas spędzany w ciągu dnia z mobilnym ekranem wynosi 44 minuty, a wśród starszych dzieci 49 minut.¹² Często rodzice wykorzystują wspomniane urządzenia do organizacji czasu dzieciom, w czasie podróży, posiłków, podczas toalety. Traktowane jest jako nagroda bądź forma uspokojenia dziecka, które się nudzą, marudzą bądź płaczą.

Młodzież i dzieci coraz częściej sięgają po gry cyfrowe oraz korzystają z mediów społecznościowych traktując brak udziału jako nieistnienie i powód do wykluczenia społecznego. Co szósty uczeń ma zły humor jeśli nie ma dostępu do mediów. Bezpośrednio z w/w zjawiskiem ma miejsce hejt i cyberprzemoc, o czym sygnalizują pedagodzy szkolni i psychologzy. Biorąc pod uwagę w/w diagnozę, warto kontynuować działania, takie jak Punkt Konsultacyjny, współpraca z ośrodkami leczenia uzależnień jak również zadania z zakresu profilaktyki uniwersalnej¹³ skierowanej do dzieci, młodzieży i rodziców oraz rozszerzenie jej o zagadnienia związane z uzależnieniami behawioralnymi. Ważna jest nie tylko edukacja dzieci i młodzieży ale przede wszystkim rodziców.

ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE I WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GIŁOWICACH

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dodatkowo w zakresie działań mających na celu realizację lokalnej

12 „Oszacowanie rozpowszechnienia oraz identyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących od hazardu i innych uzależnień behawioralnych – edycja 2018/2019”.

13 Polityka uniwersalna są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji), bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych – PARPA rekomendacje do realizacji finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 roku str.46

międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu istnieje możliwość finansowania z opłat otrzymanych na podstawie ustawy z dnia 14 lutego 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów.¹⁴

2. Wynagrodzenie za uczestnictwo w posiedzeniach Komisji przysługuje miesięcznie w wysokości brutto:

- a) członkowie komisji po: 300 zł
- b) przewodniczący: 650 zł
- c) sekretarz komisji: 500 zł
- d) Protokolant: 400 zł

Wynagrodzenie przysługuje za udział w co najmniej jednym posiedzeniu w miesiącu. Wynagrodzenie, o którym mowa powyżej, wypłacane jest na podstawie listy obecności, płatne do 5-go dnia każdego miesiąca. Zapłata za dojazdy do punktów handlowych będzie wypłacana na podstawie oświadczenia. Członkowi Komisji, który z tytułu wykonywania funkcji odbywa podróże służbowe przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach przyjętych dla delegacji służbowych, jak dla pracownika urzędu.

CEL GŁÓWNY

Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania alkoholu, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Gilowice oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cel główny realizowany będzie w szczególności w następujących obszarach:

- 1) profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków;
- 2) profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków;
- 3) profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód;

- 4) terapii – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków; realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków ;
- 5) rehabilitacji – realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1) Tworzenie systemu profilaktyki gminnej angażującego społeczność lokalną: młodzież, rodziców, nauczycieli, pedagogów, administrację samorządową, organizacje pozarządowe, radnych gminy, policję itp.
- 2) Działalność wychowawcza, propagowanie i utrwalanie modelu trzeźwego stylu życia oraz promocja postaw abstynenckich, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
- 3) Działalność informacyjna, edukacja w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń związanych ze spożywaniem substancji psychoaktywnych (alkohol, środki odurzające, środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne zwane NSP, tytoń, uzależnienia behawioralne), ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
- 4) Ograniczanie dostępności do alkoholu, eliminowanie z rynku alkoholowego naruszeń przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 5) Leczenie, rehabilitacja i reintegracja osób uzależnionych od alkoholu; wspieranie działań mających na celu motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu oraz współuzależnionych, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 6) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin dotkniętych uzależnieniami, przemocą poprzez objęcie ich pomocą psychospołeczną i prawną oraz pracą socjalną.
- 7) Wspieranie podnoszenia kwalifikacji osób pracujących w obszarze profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom i ochrony przed przemocą (służby zdrowia, członków GKRPA, nauczycieli, pedagogów, funkcjonariuszy policji, kuratorów itp.)

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH:

- 1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkomanii:

a) Współpraca z poradniami leczenia odwykowego i innymi jednostkami służby zdrowia wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych na terenie Gminy, w tym m.in. poprzez dofinansowanie:

- prowadzenia programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu, narkomanii;
- indywidualnych psychoterapii osób uzależnionych;
- programów terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem;
- podnoszenia kwalifikacji personelu poprzez szkolenia;
- doposażenia placówek oraz zakupu materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówce.

b) Prowadzenie punktu informacyjno – konsultacyjnego w zakresie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz dotkniętym przemocą, w tym m.in.:

- ponoszenie kosztów wynagrodzenia dla zatrudnionego w punkcie konsultacyjnym specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień bądź też innych osób zaangażowanych w działalność punktu;
- wyposażenie punktu konsultacyjnego w niezbędne umeblowanie, materiały biurowe, spożywcze i edukacyjne jak ulotki, broszury, gry oraz opracowanie materiałów i publikacji promujących jego działalność, koszty związane z utrzymaniem pomieszczenia;
- zakup środków ochrony osobistej spowodowanej epidemią;
- dofinansowanie zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

a) Realizacja zadań związanych z działaniami wobec osób nadużywających alkoholu oraz osób z problemem narkomanii przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gilowicach, w tym m.in.:

- wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- szkolenia członków w/w Komisji oraz Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych;

- wyposażenie w materiały i sprzęt umożliwiające realizację zadań przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gilowicach z uwzględnieniem pracy zdalnej;
- wynagrodzenia biegłych sądowych za przeprowadzanie badań i sporządzanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- koszty sądowe związane z przekazaniem sprawy do sądu w myśl art. 26 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 roku, poz. 755 ze zm.).

b) Organizowanie superwizji oraz szkoleń jak również konferencji i warsztatów dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przygotowujących do pracy ze sprawcą i ofiarą przemocy.

c) Opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących psychologicznych i prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

a) Upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych, których specyfiką jest utrata kontroli nad zachowaniem czy czynnościami między innymi takimi jak: granie w gry hazardowe, korzystanie z mediów społecznościowych, czas spędzony w Internecie, korzystanie z urządzeń mobilnych - w placówkach oświatowych w tym wydawanie/dystrybuowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz prowadzenie kampanii społecznych.

b) Sporządzenie diagnozy w zakresie występujących w szkołach i placówkach oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących przeprowadzaną zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

c) Prowadzenie programów, warsztatów, pogadanek ze specjalistami i spektakli profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.

- d) Zakup materiałów oraz koszty wdrażania i realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży oraz finansowanie szkolenia koordynatorów tych programów.
- e) Organizowanie zajęć socjoterapeutycznych i opiekuńczych w świetlicach szkolnych i środowiskowych dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka z rodzin zagrożonych alkoholizmem oraz wyposażenie ich w niezbędne materiały, wyżywienie i koszty prowadzenia zajęć.
- f) Dofinansowanie organizowanych przez szkoły i przedszkola imprez profilaktycznych, sportowych, rodzinnych, w tym konkursy z wiedzy o uzależnieniach, szkolnych dni przeciw agresji i profilaktyki, działań w ramach wolontariatu, pikników rodzinnych, rajdów rowerowych, dnia praw dziecka, dni bezpieczeństwa itp., mających na celu integrację rodziców z dziećmi, podnoszenie wiedzy i świadomości społecznej oraz wskazywania na potrzeby i uczucia innych.
- g) Wyjazdy prowadzone w ramach realizowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występuje problem alkoholu, przemocy.
- h) Zajęcia sportowe i rekreacyjne dla dzieci i młodzieży propagujące zdrowy styl życia oraz inne pozalekcyjne zajęcia rozwijające pasje i zainteresowania, zawierające elementy profilaktyki prowadzone zarówno w czasie roku szkolnego jak i w czasie wolnym nie tylko na terenie szkoły.
- i) Szkolenia dla kadry pedagogicznej w zakresie profilaktyki uzależnień, socjoterapii i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie, uzależnień behawioralnych jak również opracowywanie diagnozy w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących.
- j) Zakup plakatów, ulotek, filmów i innych materiałów profilaktycznych i edukacyjnych na temat zagrożeń oraz o bezpieczeństwie.
- k) Organizacja spotkań, warsztatów i pogadanek dla rodziców celem zwiększenia ich wiedzy na temat uzależnień i zjawiska przemocy w rodzinie oraz pomoc w sytuacji wystąpienia problemów wynikających z izolacji, braku kontaktu dziecka z rówieśnikami itp.
- l) Dofinansowanie działań skierowanych do kierowców, w tym akcje i kampanie przeciw nietrzeźwym kierowcom oraz dotyczące bezpieczeństwa prowadzone w szkołach i przedszkolach.

m) Organizacja czasu wolnego dla dzieci w formie zimowisk, wyjazdów i innych zajęć dodatkowych w okresie ferii zimowych i wakacji oraz półkolonii ze specjalistą, w ramach której organizowane będą zajęcia psychologiczno-pedagogiczno-socjoterapeutyczne.

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, parafii, osób fizycznych i innych organizacji pozarządowych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz problemów narkomanii:

a) Opracowanie oraz realizacja środowiskowego programu profilaktyczno –wychowawczego z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

b) Opracowanie oraz realizacja środowiskowego programu profilaktyczno –wychowawczego z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, realizowanego w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

c) Organizacja imprez promujących zdrowy i trzeźwy styl życia, wzmacniających więzi międzyludzkie i zapobiegających wykluczeniu społecznemu.

d) Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, m.in. w okresie wakacji.

e) Prowadzenie warsztatów, spotkań wyjazdów dla osób po leczeniu odwykowym mające na celu odbudowanie więzi rodzinnych i integrację społeczną.

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

a) Koszty szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych, zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

b) Koszty zakupu materiałów edukacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych.

6) Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego jak również wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie Centrów Integracji Społecznej.

a) Współpraca z pracownikami socjalnymi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gilowicach w zakresie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom w kwestii ubóstwa i wykluczenia społecznego.

b) Organizacja wyjazdów i spotkań rodzin dotkniętych problemem uzależnienia celem odbudowania wzajemnych więzi.

7) Realizacja działań mających na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

a) Realizacja lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu istnieje możliwość finansowania z opłat otrzymanych na podstawie ustawy z dnia 14 lutego 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów.¹⁵

8) Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom.

a) Zakup materiałów edukacyjnych, broszur, publikacji.

b) Organizowanie spotkań ze specjalistami.

9) Monitorowanie i badanie problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP¹⁶, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu).

a) Opracowanie diagnozy zawierającej analizę poziomu i struktury spożycia alkoholu oraz jego dostępności.

b) Współpraca z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą związaną ze sprzedażą napojów alkoholowych na terenie Gminy, w tym organizacja szkoleń.

c) Podnoszenie wiedzy organów stanowiących Gminy w zakresie możliwości wprowadzenia ograniczeń w dostępie do alkoholu.

10) Edukacja kadr (w tym szkoleń) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.

a) Organizacja Szkoleń dla kadry pedagogicznej, funkcjonariuszy Policji.

¹⁵ Dz.U. z 2020r. poz. 1492.

¹⁶ NSP – to Nowe Substancje Psychoaktywne.

b) Organizacja superwizji i warsztatów podnoszących wiedzę i kwalifikację osób pracujących w obszarze uzależnień.

11) Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

a) Wdrażanie rekomendowanego programu dla dzieci i młodzieży.

b) Szkolenia dla realizatorów w/w programu.

12) Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowy i ich rodzin.

Szkolenia dla osób pełniących dyżur w Punkcie Konsultacyjnym.

13) Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie.

Rozwinięcie oferty w zakresie pomocy społecznej i prawnej w Punkcie Konsultacyjnym.

14) Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Wdrażanie stosownych programów reintegracji Społecznej osób, które ukończyły leczenie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, środków odurzających i substancji psychotropowych.

15) FASD¹⁷.

a) Kampanie i akcje na temat FASD.

b) Szkolenia dla lekarzy, pracowników socjalnych na temat w/w zagadnienia.

16) Bieżąca obsługa i ewaluacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

17 FASD – Zespół Poalkoholowych Zaburzeń Płodowych.

Utworzenie rezerwy finansowej na zadania mogące wyniknąć w trakcie realizacji programu – w zależności od wysokości wpływów opłat za korzystanie z zezwoleń w ciągu roku.

Głównymi miernikami realizacji zadań będzie przede wszystkim liczba uczestników, udzielonych porad, przeszkolonej kadry, opracowanych i rozdysponowanych materiałów informacyjnych, liczba przeprowadzonych warsztatów, spotkań, pogadanek, zajęć, a także ilość spraw prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czy Zespół Interdyscyplinarny.